

DELO V ŽIVLJENJE

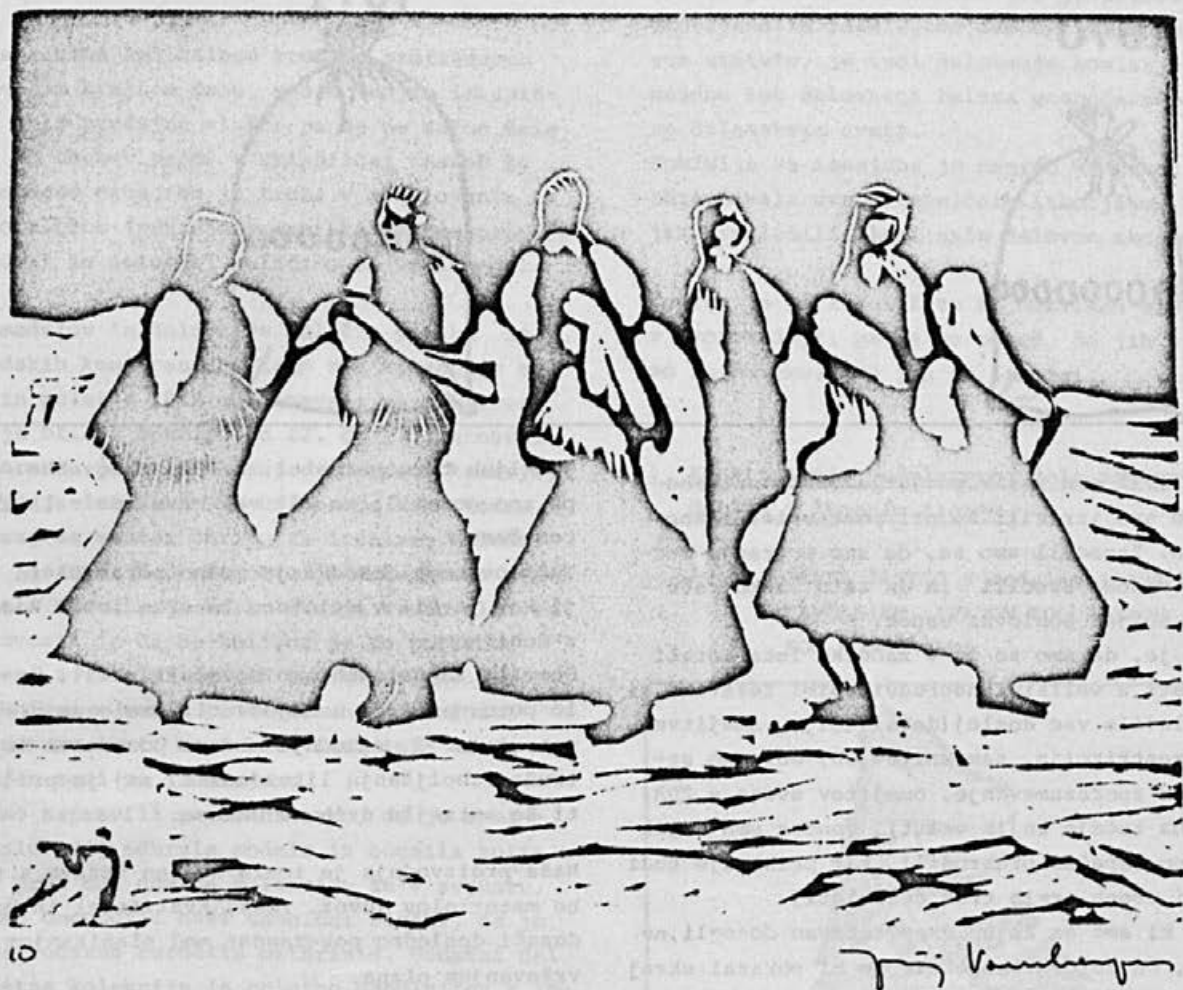
letnik 10

številka 11



glasilo tovarne **alpina** žiri

OB DNEVU REPUBLIKE



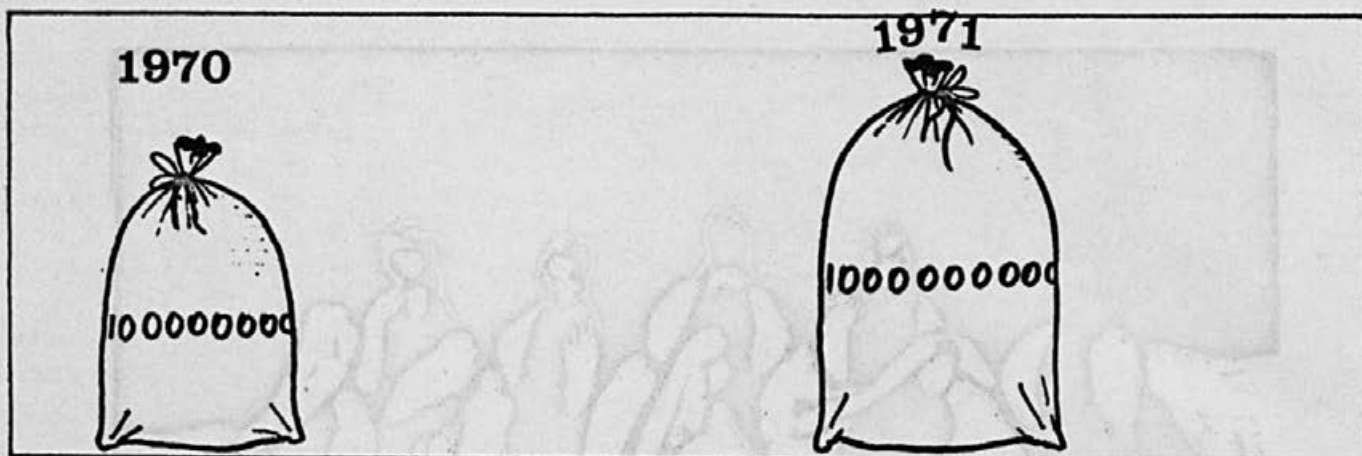
- ko poteka 28 let od zgodovinskega II. zasedanja AVNOJ-a v Jajcu in 26 let, odkar je bila Jugoslavija proglašena za republiko,
- ko se spominjamo bojev in žrtev za našo svobodo in socialistično družbeno ureditev
- ko pregledujemo dosežene uspehe naše REPUBLIKE in snujemo načrte za nove pridobitve v prid delovnih ljudi

Čestitamo za ta naš ljudski praznik vsem članom delovne skupnosti in njihovim družinam z željo, da prijetno preživijo praznične dneve.

Naj nam večno živi SOCIALISTIČNA FEDERATIVNA REPUBLIKA JUGOSLAVIJA, neločljiva bratska, socialistična, samoupravna skupnost enakopravnih narodov in narodnosti.

Družbenopolitične organizacije.
Organi samoupravljanja
Uredniški odbor "DELO-ŽIVLJENJE"

OBVLADALI SMO GLAVNE TEŽAVE



Od leta 1971 smo vsi v podjetju dosti pričakovali. To smo izrazili že pri postavitvi letnega plana. Zavedali smo se, da smo notranje medsebojne odnose uredili in da zato lahko računamo na boljši poslovni uspeh.

Dejstvo je, da smo se že v začetku leta morali spoprijeti z velikimi nepredvidenimi težavami, ki so si sledile vse doslej (devalvacija, omejitve uvoza, restrikcije, zamrznitev OD, obvezno samoupravno sporazumevanje, omejitve uvoza v ZDA, sprememba tečaja tujih valut), vendar smo jih v glavnem uspešno prebrodili, kar prikazuje tudi poslovni uspeh prvih treh četrtletij.

Uspeha, ki smo ga kljub vsem težavam dosegli, ne bi bilo, če delovni kolektiv ne bi pokazal skrajnega razumevanja, saj smo morali pogosto poseči po neprijetnih in nepričakovanih ukrepih, da bi zaostri našo poslovnost in uporabili vse naše znanje.

Priznati pa moramo, da so nam k uspehu pripomogli tudi letošnji ugodni pogoji za prodajo na domačem tržišču, saj je bilo za obutvijo izredno veliko povpraševanje. V tej situaciji smo uspeli uglasiti ritem proizvodnje tako, da smo se pravočasno pojavljali na domačem trgu in tudi pravočasno izvrševali izvozne obveznosti. Vse to nam ni prineslo le večje prodaje, ampak je tudi povečalo našo likvidnost.

Devetmesečno obdobje res ni toliko karakteristično, da bi lahko dajal trdne ocene, vendar pa lahko zapazimo nekaj glavnih značilnosti letošnjega poslovanja.

Celotni dohodek smo v primerjavi z lanskim obdobjem povečali za 42%. Res ni to rezultat samo našega prizadevanja, ker so precej vplivale tudi višje prodajne cene. Vendar pa so tudi materialni stroški znatno narasli. Posebno smo povečali amortizacijo (več kot za enkrat), da bi s tem ohranili materialno osnovo proizvodnje. Dohodek

je kljub temu porastel za 48%, za osebne dohodeke pa smo porabili za 29% več mase kot v lanskem istem času.

Tudi ostanek dohodka je močno porastel in je večji kot je bil v celotnem lanskem letu. Podobno je z dobičkom.

Število zaposlenih smo povečali za 8%. Še premalo pozornosti pa smo posvetili zalogam blaga in materiala. V prihodnje moramo posvetiti še več truda izboljšanju likvidnosti, saj je pričakovati še ostrejša državna ukrepa.

Naša proizvodnja je imela stalne težave s preskrbo materialov (uvoz, roki, kvaliteta) in bo nujno doseči dosledno povezanost med planiranjem in izvrševanjem plana.

S proizvodnjo se glede količin ne moremo posebno pohvaliti, res pa je, da se je sortiment proizvodnje spremenil v prid zahtevnejši obutvi. Primerjava med lanskim in letošnjim devetmesečnim obdobjem je taka: količinsko smo proizvedli za 13,8%, vrednostno pa 28,9% več kot lani.

Eden najbolj ugodnih kazalcev je prav gotovo podatek o izvozu, ko smo do konca septembra izvozili 297.000 parov v vrednosti 2,390.000 \$, kar je doslej največji izvoz v podjetju in smo tudi v občinskem merilu močno na prvem mestu. Omenil pa sem že, da smo ravno pri izvozu imeli največ nepričakovanih težav, ki so močno rušile našo trdno voljo, da izvoz pospešujemo.

Če gledamo poslovanje z vseh strani, smo lahko kar zadovoljni. Toliko zunanjih težav in sprememb v tako kratkem času že dolgo ni bilo in so kaj slaba moralna in materialna osnova za trdno poslovno politiko. Pri vsem tem pa smo kljub pogojem na vseh nivojih dosegli lepe uspehe. Taka ugotovitev je nam vsem skupaj lahko v ponos in nadaljnjo vzpodbudo.

KOLEKCIJA ZA PRIHODNJO POMLAD JE ŽE PRIPRAVLJENA

Prodajna služba ima nalogo prodati proizvedeno obutev v čim krajšem času, s čim večjim izkupičkom. To delo prodajne službe pa se ne začne šele takrat, ko obutev pride v skladišče, temveč že nekaj mesecev prej, ko je treba v sodelovanju s tehnično službo (razvojem) izbrati med pripravljene modele in določiti količino za vsak model.

Izbira modelov in določanje količin poteka na poslovodskih konferencah. Tako smo kolekcijo za pomlad in poletje 1972 obravnavali na konferenci, ki je bila v opatiji od 12. do 17. oktobra. Ta konferenca je bila skoraj dva meseca kasneje, kot prejšnja leta, kar se bo mogoče komu čudno zdelo, saj se vendar borimo za izdelavo kolekcije pred sezono. S premaknitvijo datuma smo namreč hoteli doseči, da bo kolekcija vsebovala vse modne novosti in da bo kolikor je to potrebno dopolnjena z izdelki drugih proizvajalcev. Če namreč hočemo v naših prodajalnah zadovoljiti kupca, moramo imeti na izbiro tudi take artikle, ki jih sami ne izdelujemo.

Letos smo napravili preizkus tako, da je komisija poslovodij odbrala modele in ocenila količine za prvi del domače kolekcije že v avgustu. S tem smo omogočili naši tehnični službi, da je lahko pravočasno naročila materiale. Dodatni del naše lastne kolekcije in celotno dopolnitev z izdelki drugih proizvajalcev pa smo odbrali v Opatiji.

Vsak nov režim hitro pokaže svoje dobre, pa tudi slabe strani. Na prihodnji konferenci bomo skušali odpraviti vse tisto, kar se je pokazalo zdaj kot slabost. S tem pa še ni rečeno, da bo potem vse v redu. Obliko bomo prav gotovo še spreminjali, vsebino pa bogatili z izkušnjami. Kaj nam je pravzaprav prinesla ta konferenca? Letos smo, mogoče prvič, imeli dovolj dobrih modelov, lastnih in tujih. Pri tujih je bila izbira tako velika, da smo na deset modelov izbrali enega. Vsa naročila bomo morali še enkrat preveriti in dokončno naročiti tisto in toliko za kar vemo, da bomo prodali. Upoštevati pa moramo tudi zaloge iz prejšnjega leta in se s tem izogniti prekomerni posezonski zalogi.

Pravilna izbira modelov in ocenitev količin je prvi pogoj za uspešen rezultat podjetja. Zato je prav, da temu posvečamo vse večjo pozornost.

Ivan CAPUDER

NAGRAJENE TEHNIČNE IZBOLJŠAVE

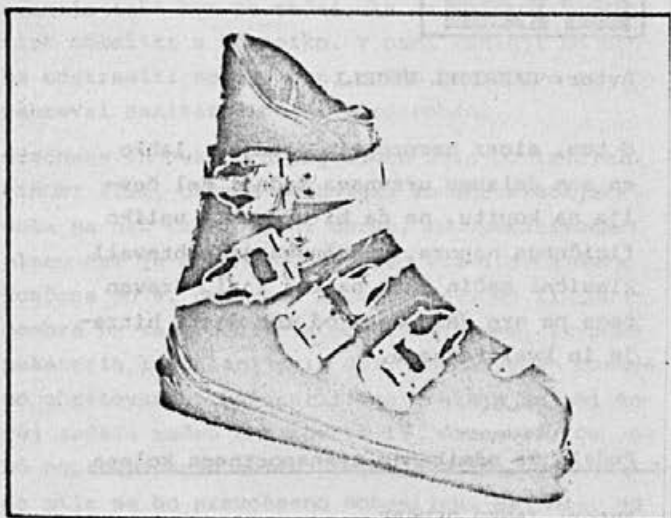
Ena od pridobitev, ki nam jih je prineslo poglobljeno in razširjeno samoupravljanje po novem statutu, je tudi delovanje komisije za iznajdbe kot delovnega telesa gospodarskega odbora delavskega sveta.

Komisija za iznajdbe je namreč na nekaj sejah obravnavala vrsto tehničnih izboljšav, ki so jih predložili člani naše delovne skupnosti.

Čeprav je te izboljšave že marsikdo sam opazil v proizvodnji, pa ne bo odveč, če jih naštejemo in povemo, kdo jih je iznašel.

1. Konstrukcija podplatnega dela smučarskega čevlja z lesenim členom

Avtor: JANEZ ŽAKELJ s sodelavci ANTONOM TAVČARJEM, IVANOM PODOBNIKOM in JANKOM BOGATAJEM.



Konstrukcija podplata z lesenim ali plastičnim členom odpravlja izkrivljanje podplata, hkrati pa zmanjšuje težo čevlja in celo zmanjšuje proizvodne stroške. Podjetje je vložilo zahtevek, da se ta konstrukcija zaščiti s patentom doma in v tujini.

2. Vodilo za šivanje usnjenih vezalk

Avtor: ROMAN REPČIČ

Konstrukcija vodila je takšna, da omogoča hitro in kvalitetno izdelavo usnjenih vezalk poljubne dolžine na šivalnem stroju. Prej smo takšne kvalitetne vezalke lahko dolili le iz uvoza.

3. Naprava za navlačenje gornjih delov smučarskih čevljev

Avtor: VILI KOGOVIŠEK s sodelovanjem MAXA OREŠNIKA in JOŽETA BOGATAJA

Naprava je sestavljena iz pnevmatičnih klešč in cilindra z nastavkom, ki dviga kopito, medtem ko klešče držijo zgornji del čevlja. Zaradi tega pri navlačenju ni več potreben fizični napor delavca, čas izdelave je bistveno skrajšan, hkrati pa je kvaliteta dela mnogo boljša.

4. Orodje za uravnavanje čevlja na kopitu - zadaj



Avtor: GABRIJEL VEGELJ

S tem, sicer preprostim orodjem lahko en sam delavec uravnava zadnji del čevlja na kopitu, ne da bi uporabil veliko fizičnega napora, kakršnega je zahteval klasični način dela na tej fazi. Zraven tega pa gre delo zdaj od rok dosti hitreje in kvalitetneje.

Pedale za odmikanje transportnega kolesa

Avtor: JANKO DEMŠAR

Stroj za kosmatenje koritastih podplatov je konstruiran tako, da delavec odmika transportno kolo z roko. Ker pa medtem drži čevlje le z eno roko, mu lahko čevljev spodnje in pride do nesreče. Odkar pa je stroj preurejen, delavec lahko ves čas drži čevlje z obema rokama, ker kolo odmika s pritiskom noge na pedalo. Delo zdaj ni le bolj varno, ampak je tudi storilnost večja.

Vilice za zaščito rezkarja

Avtor: JANKO DEMŠAR

Dolbljenje notranjkov pri sandalah je bilo eno najbolj nevarnih opravil, saj je kaj lah

ko prišlo do nesreče. Posebne vilice pa zdaj omogočajo varno delo, zaradi česar je tudi storilnost neprimerno večja kot prej. Povrhu pa izmeta, ki je bil prej izredno visok, skoraj ni več.

Na predlog komisije za iznajdbe je gospodarski odbor ocenil pomen vsake od navedenih tehničnih izboljšav in avtorjem priznal odškodnino. Pri tem je seveda moral še upoštevati, če je avtor bil zadolžen za iskanje določene rešitve ali pa je do nje prišel samoiniciativno in tudi to, v koliki meri je rešitev originalna.

Zaradi tega so posamezni avtorji oz. sodelavci prejeli odškodnino v različni višini: od 300.- do 2.000.- din.

Tehnične izboljšave, pa naj bodo na videz še tako drobne, lahko veliko pripomorejo k večji delovni storilnosti, izboljšanju kvalitete dela in zmanjšanju materialnih stroškov, zlasti pa še k izboljšanju varnosti pri delu in sploh delovnih pogojev.

Zato je pričakovati, da bodo priznanja za dosedanje izboljšave zbudila novatorsko žilico še pri marsikaterem članu delovne skupnosti.

S. P.

KDO BO ŠE IZVAŽAL OB TAKIH UKREPIH?

Kadar postane izvoz osnovni del politike, podjetja in predstavlja okrog 40% vrednosti proizvodnje, nam ne more biti vseeno kakšni so izvozni pogoji.

Letošnji izvoz, ki je po obsegu doslej največji v zgodovini podjetja, ima še posebno obeležje. Že ob koncu lanskega leta smo z zadovoljstvom ugotavljali, da so glavna naročila za letošnje v hiši. Sledili so devalvacijski in stabilizacijski ukrepi, ki so imeli za posledico poslabšanje pogojev ne le uvoza, ampak tudi izvoza.

Osnovni artikel našega izvoza je smučarski čevljev, ki je izrazito sezonsko blago in ima povrhu še to specifično lastnost, da nimamo ustreznih surovin na domačem trgu. Smučarska obutev ima 80% osnovnih materialov iz uvoza (zaklopke, granulat, plastificirani zgornji deli, pojačala).

Sredi največjih priprav za proizvodnjo so nas doleteli znani februarški ukrepi. Pričakovali bi, da bodo stabilizacijski predpisi stimulirali izvoz, dejansko pa so močno poslabšali naš izvozni interes. Enostavno ni mogoče razumeti stalnega opozar-

janja, koliko je izvoz naše države manjši od uvoza, ko se hkrati zmanjšuje izvozna stimulacija. Tako so se izdatki za neizbežni uvoz v našem podjetju močno povečali, dohodek od izvoza pa se je tako poslabšal, da je s tem omajana ne le likvidnost, ampak tudi rentabilnost izvoza.

Naši zakonodajci manjka življenskega smisla. Ne more se samo splošno odrediti pogojev zunanjetrgovinske menjave. Veliko izvoznikov ima specifične pogoje, ki jih ne more spremeniti. Naš sedanji izvoz je plod dela več kot desetih let. Da danes izvažamo v dvajset držav sveta, je bilo treba vložiti ogromno truda. Če pa upoštevamo, da so glavni kupci ZDA, Kanada, Švica in ostale zapadne dežele, je vložen trud še bolj očitaven. Vsem našim notranjim težavam pa je kočno sledil še Nixonov ukrep o omejitvi uvoza, kar nam bo še poslabšalo izvozne posle, da ne govorimo o revalvaciji tujih valut, ki prav tako niso šle neobčutno mimo nas.

Leto, ko smo planirali najvišji izvoz v vrednosti 2.620.000 \$ prihaja h koncu. Izvoz bo dosežen in celo presežen. S tem bomo istočasno največji izvoznik v občini Škofja Loka.

Ob tem, lahko bi rekli dramatičnem poteku letošnjega izvoza, si večkrat postavljamo vprašanje, kakšna je zveza med stalnimi prizadevanji za izvoz in opozarjanja ne negativno plačilno bilanco ter ukrepi, ki nato sledijo? Izkušnje leta 71 kažejo, da je to dvoje poti.

I. R.

KUHINJO BOMO MODERNIZIRALI

Maja lanskega leta je sanitarna inspekcija SO Škofja Loka izvršila ogled naše kuhinje v žireh in nam naložila, da jo moramo preurediti tako kot to zahtevajo predpisi. Rok za ureditev je bil sicer postavljen do 31.12.1970, vendar pa se ga zaradi obilice drugih preurejanj in neplaniranih finančnih sredstev v letu 1970 nismo mogli držati. Na našo prošnjo je sanitarna inspekcija rok podaljšala, pod pogojem, da se ureditev izvede vsaj v letošnjem letu, sicer bi sledila prepoved obratovanja kuhinje.

Izdelavo tehnološkega projekta kuhinje smo zupali tovarni IGO iz Ljubljane. Prvotni načrt smo pozneje morali še dopolniti glede na naše zahteve in na zahteve sanitarnega inšpektorja, tako da je IGO maja letos izdelal dokončen tehnološki projekt. Po tem projektu smo sklenili pogodbo za dobavo opreme v vrednosti okrog 180.000 din. Poleg tega predvidevamo za gradbena, obrtniška in instalacijska dela okrog 127.000 din, za ob-

jekt butanske postaje pa še okrog 40.000 din. Posebej pa je predvidena še razna oprema kot n. pr. bojlerji, skladiščne police, ograja ob pultu z roletno zaporo in tako dalje. Upam, da bomo s sredstvi, ki so za to odobrena uspeli kuhinjo urediti tako kot je predvideno.

Oprema kuhinje bo skoraj vsa nova. Od obstoječe opreme bomo lahko uporabili le kotel, hladilnik, univerzalni kuhinjski stroj, skladiščne police in podobno.

Najpomembnejša novost bo samopostrežni pult po vsej širini jedilnice. En del bo zavzemal hlajeni pult za pijače, v drugem delu bo topli pult za delitev obrokov, za kavo, čaj ali mleko po paročilu in za shranjevanje obrokov za zamudnike.

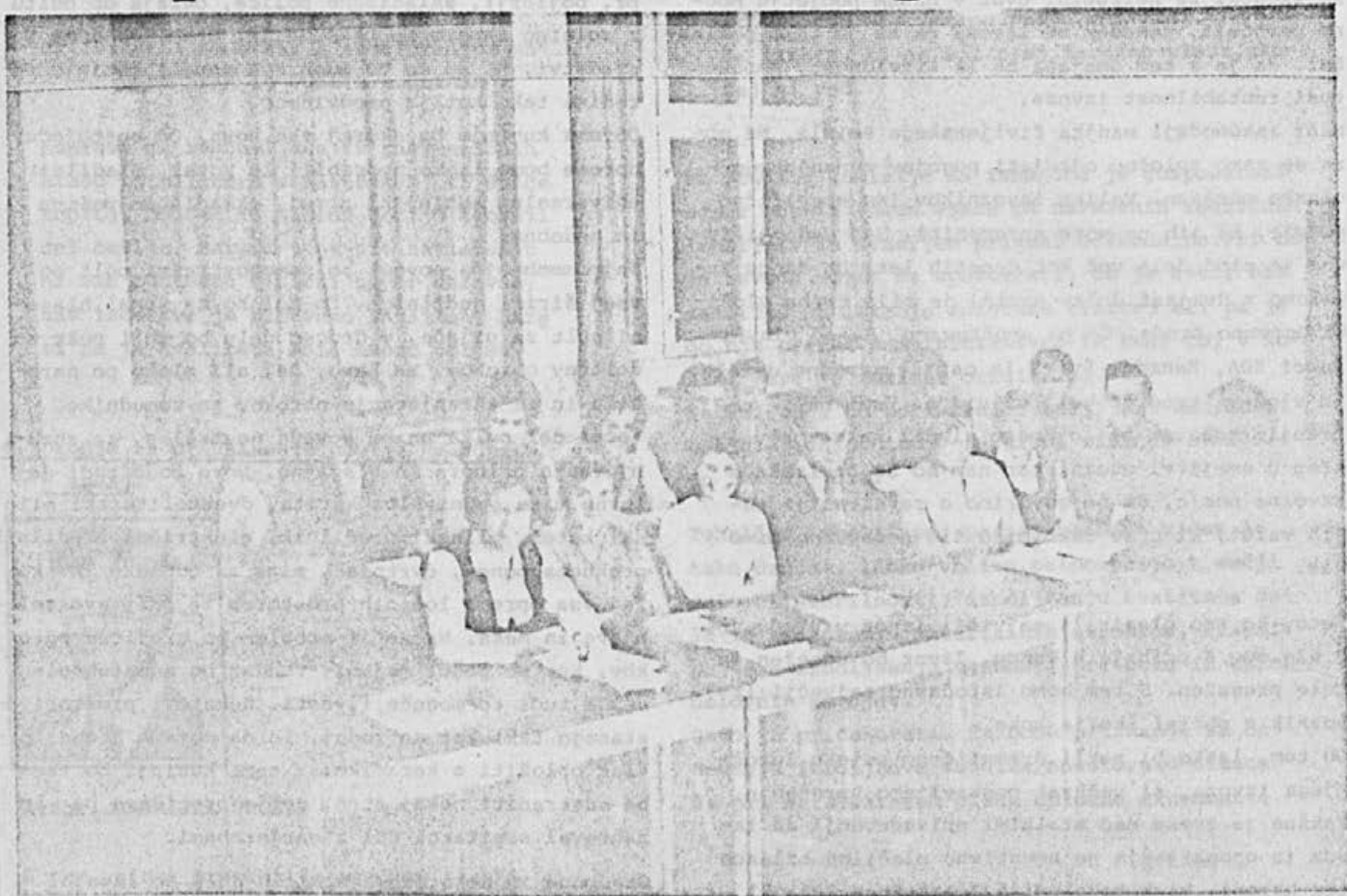
Večji del pulta pa bo seveda neutralen, za shranjevanje pribora in blagajno. Nove bodo tudi delovne mize, pomivalna korita, dvestoliterski plinski kotel, plinski štedilnik, električni štedilnik prekucna ponev, cvrtnjak, miza za odpadke in skoraj vsa oprema ločenih prostorov za pripravo zelenjave in mesa. Največji problem bo ureditev odtokov, ker so padci majhni, vendar bo z natančnim delom tudi to mogoče izvesti. Nekateri prostori ostanejo taki kot so sedaj, le da moramo stene in tlak obložiti s keramiko. V sami kuhinji bo treba odstraniti nekaj sten, večjo prezidavo pa bo zahteval sanitarni del z garderobami.

Gradbena in nekatera obrtniška dela bo izvajal REMONT Žiri, ostala obrtniška in instalacijska dela pa naš vzdrževalni obrat. Po operativnem planu del je določeno, da bodo vsa glavna dela končana do 6. decembra letos. Od 6. do 11. decembra pa se predvideva montaža opreme, izvedba nekaterih instalacijskih del, čiščenje in poskusno obratovanje. Modernizirana kuhinja naj bi torej začela redno obratovati 13. decembra, če ne bo nepredvidenih težav. Tako je možno, da kotel na plin ne bo pravočasno dobavljen, saj bi ga IGO moral po pogodbi dobaviti že do 30. oktobra, vendar je zaradi nepravočasne dobave materiala iz uvoza v zaostanku, tako, da nam obljublja dobavo kotlja šele v prvi polovici decembra. Če kotla ne bo pravočasno, bo pač morala kuhinja v prvih dneh obratovati z enostavnejšim jedilnikom.

Z modernizacijo kuhinje ne bomo ustregli le sanitarnim predpisom, ampak bo to za naš kolektiv velika pridobitev. Naš jedilnik bomo lahko precej popestrili, kar je že davna želja mnogih članih kolektiva. Poleg tega bo higiena prehrane lahko neprimerno boljša. Osebe kuhinje pa je tudi že zaslužilo primernejše delovne pogoje.

Ernest MLAKAR

pozimi nam ne bo dolgčas



Udeleženci tečaja italijanskega jezika

Mrzlo postaja. Zunanja dela gredo h koncu. Vedno več časa nam preostaja, da se lahko ogrevamo in razgibamo na drugih področjih.

Lahko trdim, da je za tovrstno "kurjavo" letos izdatno poskrbljeno, kajti za "ozimnico" je pripravljen dokaj pester program, ker "beljenje glav", tako trdi ljudska modrost, sodi med silno zdrava in koristna opravila.

Očividno so največjo lakoto po znanju občutili nekateri naši komercialisti in tehniki, ki že mečejo trnek za italijanskimi besedami na začetnem tečaju, ki ga organiziramo s pomočjo Delavske univerze "Cene Štupar" iz Ljubljane.

V kratkem jim bodo sledili inštruktorji za uvajanje in priučevanje, ki se bodo v 25-urnih vajah učili "zgrabiti bika za roge", kakor pravimo.

S sončnih in zelenih livad, kjer bodo gradili naši "arhitekti človeških glav", planimo v svet tehnike, ki bo, tako upamo, mnogo popolnejša, saj bomo vzdrževalce strojev in naprav in tiste, ki te stvari spremljajo (ali bi jih vsaj morali spremljati), skušali čimbolje informirati "kako se temu streže".

Izredno zanimiva bo naslednja etapa v našem pri-

zadevanju, da bi čimprej dosegli tako raven sodelovanja med ljudmi, da bodo le-ti pripravljene dosledneje uresničevati začrtane naloge, da bomo čimprej dosegli tako obetajoči vrh. Prav zato bo večina vodstvenih delavcev imela priložnost, da se bodo spoznali z umetnostjo dela z ljudmi in komuniciranja. Upam, da pri tem ne bodo trpeli Tantalovih muk.

Približno isti ljudje bodo "po črki zakona" poslani še v eno "kovačnico kadrov". Upam, da si bodo skovali primerno "orodje", s katerim nam bodo omogočili varno in zdravo delo.

Vse zgoraj omenjene seminarje bomo pripravili s pomočjo Zavoda za tehnično izobraževanje.

Znanilci pomladi bodo spet lastovke z juga, naši trgovci, ki se bodo z dopolnjevanjem lanskoletnih informacij usposabljali, da bo za Alpino prišla pomlad tudi v poslovnem svetu.

Nalašč sem v teh nametanih besedah izpustil tiste, ki so se izpopolnjevanja lotili v šolah z rednim in izrednim študijem; o tem sem pisal že v prejšnjih številkah. Raje sem razgrnil program pomembnejših oblik funkcionalnega izobraževanja.

Upam, da nam do vrha privaljene skale ne bodo uhajale v dolino, kakor se je dogajalo ubogemu Sizifu.

Nejko PODOBNIK

kadrovske novice

V mesecu oktobru se je skupno število zaposlenih povečalo za 5 delavcev. V Žireh se je število zaposlenih zmanjšalo za 4, v Gorenji vasi se je povečalo za 4, prodajna mreža pa je povečala število zaposlenih za 5. Tako je število zaposlenih ob koncu meseca znašalo 1414.

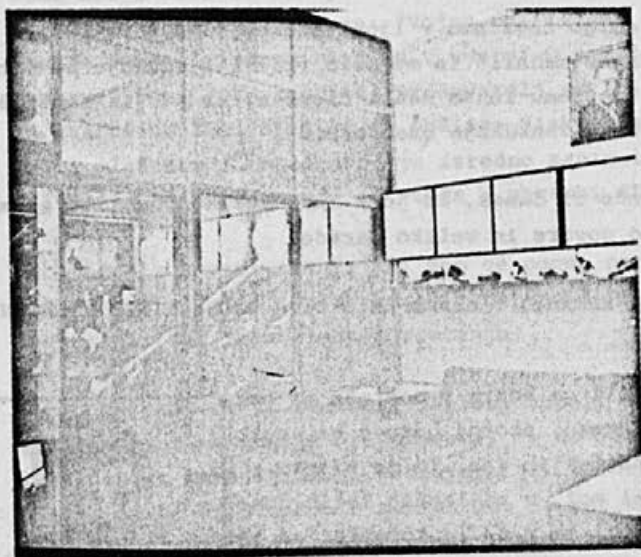
V Žireh je bil sprejet na delo Franc Bogataj, NK delavec, od vojakov pa se je vrnil Milan Kopač, KV čevljar. Delovno razmerje je prenehalo Dorici Sedej in Ljubici Oblak, NK delavkama, Idi Klopčič, PK prešivalki, Mojci Habas, fakturistki in Adolfu Pečelin, VK čevljarju. Mirka Čara, ki je bil sprejet na delo za določen čas do konca oktobra, je Odbor DS za delovna razmerja sprejel na delo za nedoločen čas kot delavca težaka v skladišču nabavne službe.

V Gorenji vasi so nastopili delo: Štefka Alič, Mihaela Mazzini, Gabrijela Oman, Zofija Ramoveš in Milena Peternelj. Delovno razmerje pa je prenehalo Jožici Demšar, NK delavki.

Prodajna mreža je v preteklem mesecu povečala število zaposlenih za 5. Nastopili so: Assunta Načinović in Nikola Pajić (Rijeka), Marija Lulić in Jela Cvijan (Subotica), Marica Ožegović (Sisak), Ljubica Rafailović (Karlovac), Gabriel Grahovac (Slav. Brod I), Dobrivoje Uzelac (Zemun) in Čedo Latinčič (Banja Luka). Odšli pa so: Slavica Buljan (Sl. Brod I), Prusac Mijo (Mostar).

Od začetka leta do danes se je število vseh zaposlenih povečalo za 60 delavcev.

A. F.



Notranjost naše nove prodajalne v SUBOTICI



in naval kupcev ob otvoritvi



— Kmečka je triha, kajne oča?
— Se mi zdi, da je mestna še triha, ko jih samo z avtomobili prevažate oholi.

portret meseca

Ne dolgo tega smo v ljubljanskem "DELU" zasledili portret občana (in še naše gore list), ki še nikoli ni "mimo mahnil" in mu celo vražji študentje ne morejo odkriti ene same napake. V našem kolektivu pa bi kvečjemu lahko našli človeka, ki svojih napak še nikoli ni priznal. Zato moramo za portret izbirati bolj vsakdanje osebnosti.

Mogoče bi danes, ko je v modi veliko govoriti in malo delati, kazalo posvetiti pozornost tistim, ki malo govore in veliko naredijo.

Eden takšnih v našem kolektivu pa je VINKO UŠENIČNIK.

Opazili ga boste v montaži na težkem traku, skoraj gotovo na eni od najtežjih faz. To je visoko - rasel mož, v najlepših letih (zakoračil je v 42.), košatih las in močnih, žuljavih rok.

Običajno dela pri zahtevnem kompletiranju delov za pancerce pred brizganjem, ali pa pri šivanju okvirov za gojzer šivano obutev, ki je bržkone fizično najnapornejše opravilo v proizvodnji. Sicer pa mu ne dela težav nobena faza na težkem traku in vedno rad vskoči, če kje zaškriplje.

Mojstri in sodelavci ga poznajo po tem, da ne prenese "fretanja". Kar gre iz njegovih rok, mora biti kvalitetno. Če pa delavec pred njim naredi napako mu jo enostavno pošlje nazaj,

čevljarkega poklica se je izučil v poklicni šoli od 1945. do 1947. leta in spada torej v prvo povojno generacijo. Od takrat je vseskozi zaposlen v naši tovarni. Prekinil je le za 2 leti in pol, ko je služil vojake pri letalstvu v Mostarju in Nikšiču.

Že od nekdaj so ga v tovarni imeli za spretnega in zanesljivega delavca. Zato je vedno delal na zahtevnejših fazah in to pri težki obutvi. Kdo bi izračunal koliko gojzarjev, pancerjev, delavskih in gorskih čevljev je že šlo skozi njegove krepke roke?

On ni eden tistih, ki gledajo samo svojo fazo, ampak ima vedno pred očmi, kakšen bo končni izdelek. Zato je pri delu z dušo in srcem.

Včasih so se okvirji za gojzer šivano obutev sestavljali na roko. Tako je delal tudi Vinko. Pred leti pa je nekdo prinesel vest, da Nemci znajo to delati na šivalnem stroju. Tehnologijo so se začeli posvetovati, medtem pa se je Vinko kar na svojo pest lotil stroja. Preden so merodajni kaj potuhtali, je Vinko že sestavljal okvire na stroju, tako kot se to dela še danes.



Sodelavci ga upoštevajo tudi zato, ker vsakomur rad pokaže, kako se dela to in ono, saj se spozna na delo kot malokdo.

Nikoli ne izgublja besed. Kar je treba narediti, bo naredil, kjer je treba poprijeti, bo poprijel. Če je treba priti na delo uro prej od drugih, in pripraviti delo za trak, se razume, da bo prišel. Kaj je treba tu govoriti?

Vinko je na sploh bolj redkobeseden. Toda, kar reče, to drži kot pribito.

Kako to, da takšen delavec, čigar tehtna beseda bi gotovo nekaj zalegla, nikoli ni bil izvoljen v delavski svet, niti v kake druge organe samoupravljanja?

Sam pravi, da zato, ker ne zna dobro govoriti.

Že mogoče, da ni najboljši govornik. Toda pri sprejemanju samoupravnih odločitev ni pomembno, da ti jezik teče kot namazan, ampak da znaš pametno presojati. To pa Vinko zna.

Zdi se, da Vinko v svoji skromnosti le pretirava. Saj ni šel delat izpita za VK delavca niti takrat, ko se je dalo to napraviti še bolj na brzino, čeprav je bil vsaj toliko zmožen kot drugi.

Tudi v prostem času ni drugačen kot v tovarni. Ima motorno žago in se rad odzove, če je komu treba sežagati drva. Veselje pa ima tudi s športno stavo (dvakrat je že zadel nekaj malega, privoščili pa bi mu tudi kak večji dobytek). Če ga boste iskali po gostilnah, pa ga najbrž ne boste našli.

V načrtu ima, da bi svojo staro hišo na Selu podrl in naredil novo. Mogoče se bo tega načrta lahko kmalu lotil. Zdaj kaže da bodo zaslužki malo boljši, pa tudi sin, ki je letos končal osnovno šolo, je že 2 meseca v službi, se veda v Alpini (menda je kar priden). Kajpak, žena ni v službi, hčerka pa še nima lo let, za to je treba vsak dinar prav obrniti.

Vinko Ušeničnik je torej navaden delovni človek, kot so tisoči drugih.

Ali pa tudi ne!

S.P.

MLADINI VEČ VELJAVE

V soboto in nedeljo 6. in 7. novembra je Delavska univerza Šk. Loka v sodelovanju s predsedstvom OK ZMS Šk. Loka organizirala na Trebiji zanimiv seminar za člane občinskega komiteja Zveze mladine in njegovih stalnih komisij, ter vodstva mladinskih aktivov.

Udeležili so se ga tudi štirje člani mladinskega aktiva naše tovarne.

Smoter samega seminarja je bil, dati vodstvenim mladinskim delavcem celovitejši pregled o aktualnih družbeno-političnih in ekonomskih spremembah pri nas, posebej pa še o položaju občine v našem družbenem in gospodarskem razvoju. Seminar naj bi hkrati omogočil izmenjavo izkušenj, pogledov in mnenj med mladinskimi delavci ter skušal ustvariti pogoje za tesnejše sodelovanje med mladinskimi aktivni in občinsko konferenco ZMS.

Delovni program samega seminarja je bil zelo zgoščen, saj se je pričel ob osmih in trajal z vmesnimi odmori vse do devetnajste ure in trideset minut.

Najprej smo obravnavali družbeno in politično ureditev SFRJ, o čemer je predaval dipl.oec. Tine Kokelj. Poudarek je bil na samoupravljanju naše družbe. V razpravi pa smo ugotovili, da ima mladina zelo slabo veljavo in zastopstvo v organih samoupravljanja. Ugotovili smo, da bi se to stanje lahko izboljšalo, če bi po delovnih organizacijah mladinskim aktivom nudili večjo moralno podporo.

Druga je bila tema: "SFRJ kot socialistična država v svetu". Predavanje o tej temi je imel tovariš Zdravko Troha. Sledilo je predavanje ing. Marjka Vraničarja o delovanju družbeno-političnih organizacij v okviru naše občine. Ob koncu prvega dneva pa smo razpravljali še na temo: "Svet v katerem živimo". Razpravo je vodil tovariš Zdravko Krvina.

S tem je bil prvi delovni dan zaključen. Sledila je večerja in zabavni večer, v katerem se je 30 članov seminarja med sabo spoznalo in izmenjalo

izkušnje in mnenja o delovanju svojih aktivov.

Tudi drugi delovni dan je bil zelo zanimiv, posebno pa še poslednja tema: "Vojno politično stanje Jugoslavije pri nas in v svetu". O tem je predaval tov. Jože Janežič, predavatelj na šoli za starešine JLA. Sledila je obširna diskusija, kajti mladince in mladinke je izredno zanimalo kakšna je njihova naloga in vloga v obrambi SFRJ.

Obogateni z novimi izkušnjami smo se pozno popoldne razšli z željo, da se kmalu zopet snidemo na tako zanimivem in koristnem srečanju.

Lahko rečemo, da je seminar v celoti uspel. Organizatorjem seminarja gre pohvala, da so odbrali zanimive teme in dobre predavatelje. Želeli je le, da bi bilo takšnih seminarjev še več, saj niso namenjeni samo izobraževanju, ampak tudi krepitvi stikov med mladinskimi aktivni v občini.

Ksenija IKIČ in Milan OBLAK

ŽELIMO SI MIRU, TODA...

Zvezni izvršni svet je na podlagi Zakona o narodni obrambi IZDAL ODLOK O MINIMUMU OBVEZNIH SREDSTEV ZA OSEBNO IN KOLEKTIVNO ZAŠČITO PRED VOJNIMI AKCIJAMI. Zato se mi zdi nujno opozoriti člane kolektiva, kakšna je njihova dolžnost v zvezi s tem predpisom.

Vsak občan mora imeti za svojo osebno zaščito naslednja sredstva:

1. prvi zavoje (tip 3, ki je največji in zato vsestransko uporaben),
2. priročno varovalno masko,
3. priročno varovalno ogrinjalo in
4. sredstva za osebno dezinfekcijo in dekontaminacijo.

Za zaščito obraza in dihalnih organov je sicer najzanesljivejša standardna, v tovarni izdelana zaščitna maska, ker pa je precej draga in zahteva posebno vzdrževanje, si lahko vsakdo sam izdelava priročno zaščitno masko. Čeprav doma izdelana maska ne more popolnoma nadomestiti tovarniške, vendarle zelo zmanjšuje nevarnost zunanje kontaminacije (zastrupitve) in vnašanja radioaktivnih delcev, strupenih hlapov in bioloških agensov (razne glivice, bakterije, virusi ind.) v organizem.

Varovalno ogrinjalo mora biti iz neprepustnega materiala in so zato najprimernejši dežni plašči ali ogrinjala iz gumiranega platna. Varovalno ogrinjalo pa si vsakdo lahko izdelava tudi sam iz polivinilske ali polietilenske folije.

Za osebno dezinfekcijo in dekontaminacijo pa mora imeti vsak občan naslednje: 50 gr. detergente (pralni prašek) ali mila, 5 gr. sode bikarbone, 2 dcl čistega alkohola, 50 gr vate (tamponov) in zavitek papirnatih robcev.

Ta sredstva se več ali manj v vsakem gospodinjstvu tudi sicer uporabljajo, le količino in nekatere predmete bi morali dopolniti.

Glede ogrinjala in razkužil torej ne bo problemov. Drugače pa je z izdelavo maske. Res si jo lahko sami napravimo, vendar pa potrebujemo naslednji material:

1,40 m² platna (molino, cic, laneno platno ali sintetično gosto tkano blago), dalje 30 x 50 cm velik kos tkanine (velur, loden, sukno ali gosto tkano posteljno platno), 20 x 20 cm velik kos tkanine (dvojni vatin, dvojnja flanela ali odeja - deka), 20 x 7 cm velik kos polivinilske folije; sukanec, približno 3 m obliža (2 do 3 cm širokega) in 1 m keper ali kakšnega drugega traku (1 do 2 cm širokega).

Prihodnjič nekaj več o tem, kako se maska izdelava.

Tisti, ki bi rajši kupili že pripravljena zaščitna sredstva, pa lahko nabavijo "komplet osebnih zaščitnih sredstev" pakiran v škatli iz PVC materiala. Ta vsebuje vse, kar je predpisano. Bistvena prednost tega kompleta je v tem, da vsebuje tudi gumijasto masko-respirator, ki zadrži skoraj 100% radiativnih delcev in bojnih strupov pri vdihavanju, medtem, ko je doma izdelana maska manj zanesljiva.

Komplet stane 65,00 din in ga lahko vsakdo sam kupi pri Partizanski knjigi v Ljubljani. Pri skupinski nabavi (preko podjetja), pa bi bila cena nižja, ker bi bili oproščeni prometnega davka. Zaradi tega bi bilo priporočljivo zbrati vse zainteresirane in komplete naročiti skupno.

Predpis o minimumu obveznih sredstev za osebno in kolektivno zaščito pomeni pomemben ukrep za zaščito prebivalcev v vojni. Zato razmislimo, kaj smo že storili in kaj še moramo storiti, da bomo zavarovali samega sebe in svoje družinske člane, če nenadoma pride vojna.

J. L.

SPOMINSKA PLOŠČA PRVEMU ODBORU OF

V letošnjem letu proslavljamo 30-letnico ustanovitve OF slovenskega naroda in 30-letnico oborožene vstaje v Sloveniji in drugih delih Jugoslavije. V letu 1941 so rekli narodi Jugoslavije: Ne kapitulacije! Na čelu s Komunistično Partijo Jugoslavije pod vodstvom tovariša

Tita so se uprli okupatorju kljub sramotni kapitulaciji bivše kraljevine.

Mnogo let je že od tega, vendar ni prav, da bi šlo v pozabo, kar je bilo življenjskega pomena za obstoj našega naroda ter za družbene spremembe v smeri socializma.

Naš krajevni praznik je spomin na 23. oktober 1943. leta, ko je okupator moral zapustiti našo dolino pod pritiskom enot NOV in partizanskih odredov. Žiri so s tem postale prvi osvobojeni kraj na Gorenjskem, ki je vse do konca vojne ostal svoboden. Le z občasnimi sunki so kdaj pridrli okupatorji in njihovi domači pomagači, vendar so kraj vedno hitro zapuščali, ker niso imeli obstanka zaradi strahu pred partizansko vojsko in nenaklonjenostjo večine prebivalstva.

Letos smo krajevni praznik proslavili z odkritjem spominske plošče prvemu odboru OF za Žiri, ki je bil ustanovljen leta 1941 v septembru. S tem smo postavili deseto spominsko obeležje bojem domačinom in žrtvam fašističnega terorja. V ustanovitvenem odboru OF za Žiri, ki je bil ustanovljen v hiši Jožeta Kavčiča v Stari vasi, so bili naslednji tovariši:

FILIP POTOČNIK iz Žirov, kot predsednik

ALBIN ČADEŽ, iz Stare vasi

RUDOLF RAČNAR, iz Stare vasi

JOŽE KAVČIČ, iz Stare vasi

ALOJZ DOLINAR, z Ledinice, in

VILI KOPAČ, iz Žirov (ta je kasneje odpadel)

Ustanovni sestanek odbora OF v Žireh je vodil Anton Natnik-Črnivec, ki je bil tedaj član okrožnega komiteja KPS in član vojno revolucionarnega komiteja okrožja Kranj, hkrati pa tudi vodja grupe partizanov kranjske čete, ki je od poletja 1941 delovala na območju Poljanske doline z Žirmi. Na tem sestanku je sodeloval tudi Vinjo Oblak iz Nove vasi, ki je bil prvi organizator na območju Žirov.

K sodelovanju v odboru OF so bili kmalu pritegnjeni še Vinko Govekar, Vilka Čadež, Valentin Kržišnik, Franc Primožič in še nekateri drugi.

Odbor je začel delovati z zelo aktivnim organiziranjem ljudi za borbo proti okupatorju. Sestanek odbora OF so se vrstili pri Albinu Čadežu, Valentinu Kržišniku, decembra 1941 pa pri Zalešanju v Žirovskem vrhu. Znano je tudi, da so nekateri Žirovci imeli zveze z organizatorji vstaje izven Žirov. Tako je imel Anton Kržišnik-Ljubo povezano z organizatorji OF v Škofji Loki in Poljanah, pokojni Pavel Žakelj pa z organizatorji v Kranju.

Pot in organiziranje OF v Žireh je orisal tovariš Anton Peternelj-Igor, v svojem govoru ob od-

kritju spominske plošče. Poudaril je velik krvni in materialni davek, ki so ga dali žirovci v narodno osvobodilni borbi v letih 1941 - 45. Poudaril je tudi veliki gospodarski razvoj žirov v povojnih letih in zaželel še mnogo nadaljnjih uspehov.

V počastitev praznika pa je svet krajevne skupnosti imel slavnostno sejo, nato pa smo videli kulturni program z godbo na nihala, pevskim zborom in recitacijami.

Na spominsko obeležje, ki smo ga postavili ob letošnjem krajevnem prazniku, smo žirovci lahko upravičeno ponosni.

Heron ŠUPIC

moda na smučiščih

Število smučarjev skokoma narašča. Samo v Evropi jih čaka 30 milijonov na prihajajočo sezono. In kaj bo ta prinesla novega v modi?

Pravijo, da je pred vrati najbolj pisana zima doslej. Smučarske obleke so tehnično perfectne in funkcionalne. Zato bodo novosti predvsem v zunanjih efekti. Vsekakor pa je letošnja smučarska moda bolj originalna, vesela in sveža kot kdaj koli. Variant je veliko in vsak bo našel kaj zase.

Idealne smučarske obleke so kombinezoni (overalls). To so cele obleke, kjer hlače niso deljene od jopiča. Tako si mráz in veter ne najde ta poti do telesa. Včasih spominjajo na astronautske obleke.

Moderne in uporabne so tudi hlače z dodatnim kvadratom na prsih in naramnicami, kot jih imajo otroške igralne hlače.

Nove smučarske hlače imajo spodaj široko hlačnico, pod njo pa je navadno skrit ozek del hlač, ki se nadaljuje v čevlje (kot pri "špichozah"). Vedno več je zopet "pumparic" z debelimi dokolenkami.

Materiali so skoraj obvezno nepremočljivi. Pri barvah in vzorcih pa velja pravilo: čim bolj pisano in živahno. Na snegu se najlepše odražajo rdeči, živo modri, rumeni in oranžni toni, ki naredijo zimsko veselje še bolj veselo. Od vzorcev so zelo pogoste črte v živih barvah, velik karo, drobne rožice itd. Vse večjo popularnost dobi tudi vzorec ameriške zastave - črte in zvezdice na vse načine.

Če pa nimate možnosti, da bi si privoščili drage, moderne smučarske obleke, ne boste nič manj uživali na snegu v starih "špichozah", ki

jih poživate s pisanimi dodatki kot so kape, puloverji in rokavice, ki jih lahko spletete same, fantje pa bodo naprosili mame.

Duša MESEC



NAŠA SKAKALNICA TUDI LETOS AKTUALNA

Zima in z njo sneg sta nam vsak dan bliže. Temu primerno je tudi vedno manj športnih tekmo vanj na odprtih terenih. Vedno bolj prihajajo do izraza zimske športne panoge, ostale panoge pa se po svojih možnostih selijo v dvorane, oziroma športne hale.

V novo sezono so prvi štartali hokejisti ter smučarji skakalci in alpski smučarji. Pri hokeju se Olimpija in Jesenice dokaj dobro držita v tekmovanju za Alpski pokal, oziroma v pokalu državnih prvakov, medtem ko smučarji pridno trenirajo na terenih v tujini.

Pravkar, točneje 6. novembra, pa je steklo eno najkvalitetnejših tekmovanj pri nas: borbe košarkarjev I. zvezne lige, za naslov državnega prvaka. Kot lansko leto, bomo imeli tudi letos priložnost gledati skoraj vse dvoboje Olimpije, Crvene Zvezde, Jugoplastike, Lokomotive in ostalih ekip na TV zaslonih. Olimpija, kot edini predstavnik Slovenije, bo letos startala s pomlajeno ekipo, v kateri je precej novih imen, pa tudi novega trenerja imajo. Nekateri jo tudi letos uvrščajo poleg Crvene Zvezde in Jugoplastike med glavne kandidate za prvo mesto. Koliko je to realno in kaj lahko od nje pričakujemo, pa nam bo dala vedeti že prva tekma v Ljubljani z Jugoplastiko.

Edini, ki bodo še precej časa vzdržali na mrzlem zraku pa so nogometaši. Bolj ko se približuje konec I. dela prvenstva, bolj očitno je, da ima največ možnosti za dosego 1. mesta v jesenskem delu tekmovanja Crvena Zvezda. Slovenskima ligama Mariboru in Olimpiji trenutno ne kaže najbolje, zlasti ne Ljubljčanom, ki so čisto na dnu lestvice. Upajmo, da jim bo kriza še pravi čas minila, ter da bodo svoj plasma do konca tekmovanja popravili.

Še nekaj domačih novic.

JUDO klub ALPINE bo po daljšem premoru ponovno začel tekrovati in sicer v II. slovenski ligi. Če bodo še naprej tako resno trenirali kot so zadnje dni, si lahko od njih obetamo dobre rezultate.

Škofjeloška občina je dobila ponudbo, da bi v zimski sezoni 1971/72 organizirala ZIMSKE ŠPORTNE IGRE PIONIRJEV, kar naj bi bilo nekakšno prvenstvo mladih tekmovalcev. Posamezne panoge pa bi prevzeli: Selška dolina sankanje in smučarske teke, Škofja Loka alpske discipline, Žiri pa tekmovanje skakalcev na 30 metrski skakalni-

ci. Ta ponudba je za samo občino, kakor za Žiri veliko priznanje za rezultate, ki so jih mladi športniki naše občine dosegali v preteklem letu.



ci. Ta ponudba je za samo občino, kakor za Žiri veliko priznanje za rezultate, ki so jih mladi športniki naše občine dosegali v preteklem letu.

Naše novo košarkarsko igrišče pri TVD Partizan v Žireh je tudi že dokončano. Manjka le še urgetev okolice, kar pa nameravamo napraviti spomlad. Na novem igrišču sta bili že dve tekmi in sicer so pionirke ŠSD TABOR premagale GIMNAZIJU iz Škofje Loke v predtekmovanju. V glavni tekmi pa so se pomerili poročeni in neporočeni. Po razburljivih tekmah so komaj zmagali neporočeni, čeprav so poročeni imeli skoraj vse občinstvo na svoji strani. Kako so pa poraz opravičili pred svojimi ženami, ni znano.

Miha GOVEKAR



pogovor z bralci

Zobozdravstveno varstvo otrok

Na željo nekaterih občanov se je uredništvo našega glasila obrnilo na Zdravstveni dom Škofja z naslednjim vprašanjem:

"Ali se predvideva, da bo v Žireh v doglednem času organizirano kontinuirano delovanje zobozdravstvene službe za šolske otroke? Je velika škoda, ker v našem kraju nimamo možnosti poslati otrok k zobozdravniku, kadar je potrebno. Tudi redni pregledi bi otrokom zelo koristili."

ODGOVOR: Že v novembru t.l. bo tudi v Žireh pričel z rednim delom šolski zobni zdravnik. Od poletja sem je ta dejavnost v Žireh odpadla zaradi pomanjkanja kadra /imamo velik deficit zobnih instrumentark/ in šele sedaj nam je uspelo to vrzel odpraviti. Opravili bodo tudi preventivne preglede zobovja pri šolarjih.

Po republiškem poprečju pride na 2000 otrok en zobni zdravnik. Za žirovsko področje torej pride polovica oziroma tri tedenske šolske zobne ordinacije, kar bomo tudi izpolnili.

Predlog novih, izboljšanih normativov pa predvideva že v kratkem na 1200 otrok enega zobnega zdravnika. V tem slučaju lahko žirovci računajo na 4-5 ordinacij tedensko za otroke. Pripominjamo pa, da so ti normativi skoraj preveč idealni za ta čas in sedanja sredstva, da bi bili kmalu izpolnjeni.

Večkrat ne dobimo kruha

"Kaj naj naredim? Tako dober kruh pečejo v Žireh, pa kaj, ko večkrat ostanemo brez njega. Če ga grem kupit sredi dopoldneva, ga že ne dobim več. Drugič dobim nenapovedane obiske in sem zopet v zadregi, ker nimam kje dobiti kruha. Ali kdo kaj razmišlja o tem, da bo to vprašanje le treba rešiti?"

Tako nam je pisal naš bralec. Vprašanje smo posredovali PEKARIJI ŽIRI in prejeli naslednji

ODGOVOR: Z vprašanjem, katerega ste nam zastavili, se je naš kolektiv že mnogokrat ukvarjal, namreč z željo, da bi tistim strankam, ki mogoče kdaj pa kdaj ostanejo brez kruha, mogli ustreči.

Kruh je zelo delikatno, do katerega so potrošniki kar najbolj pozorni. Ker ne sme biti star več kot en dan, se ga ne da shraniti, ampak mora biti enodnevna proizvodnja tudi prodana v istem dnevu.

Kljub prizadevanju ne moremo točno ugotoviti kdaj in koliko kruha bi morali proizvesti, da ga ne bi za nekatere zmanjkalo. Če ga kdaj zmanjka to ni namerno, kajti nekaj kilogramov kruha več na dan ni problem, čeravno delavcev za to vrsto

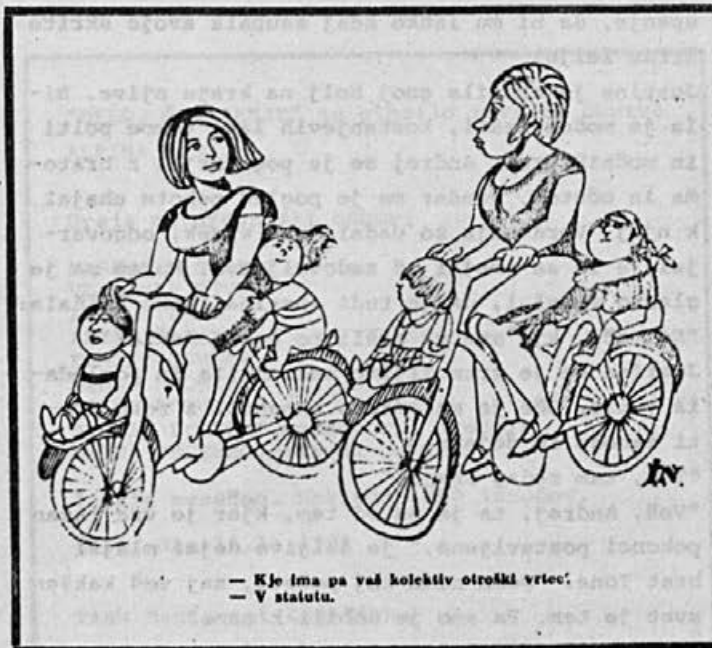
proizvodnje zaradi težjih pogojev dela ni. Dejanjsko pa je tako, da v večini primerov stranka raje kruha ne kupi, kot da bi vzela en dan starega. Smo pač na podeželju, ki se razlikuje od mesta, kjer je potrošnja neomejena ter proizvajalec nima skrbi za prodajo.

Naši potrošniki pa so v večini navajeni, da se s kruhom oskrbujejo bolj v jutranjih in dopoldanskih urah. Praksa pri nas je pokazala, da tisto, kar ni prodano do 12 ure, že lahko računamo za odpis. O tem nam pričajo vreče starega kruha v skladišču, ki za drobtine ne pride v poštev. Velikega rizika si pa seveda ne smemo privoščiti, ker je razlika v ceni za kritje proizvodnih stroškov določena nizko.

Mi smo bili skoraj prepričani, da zadovoljuje naše potrošnike, vendar, kot ste nas sedaj opozorili, temu ni tako.

Naš kolektiv se prav zaradi potrošnikov odreka dnevni izmeni dela. To pa se nam maščuje, ker ne uspemo dobiti niti enega novega delavca, kajti nočno delo že v naprej vsak odklanja.

Ne vemo, koliko boste z našim odgovorom zadovoljni, in če bo to kaj opravičilo naše pomanjkljivosti. Naš kolektiv se bo potrudil in skušal zadovoljiti potrošnikove zahteve. V koliko nam bo to uspelo, pa nas boste vsekakor obvestili.



— Kje ima pa vaš kolektiv otroški vrtec?
— V statutu.

podlistek

Jože Peterkel

U B I T I Z V O N

(Začetek)

Hitro je stopal navkreber in skoraj mu je bilo nerodno, da je tako dolgo potegnil, čeprav je pozno legel spat. Globoko je vdihaval sveži zrak, ki je blago pihljalo z Blegoša. Ves mladosten se je oziral zdaj čez Volaško grapo, zdaj proti Srednjem brdu. Ves zagnan se je povzpел še čez nekaj obronkov in že došel na njivo pod veliko dolino.

"Dobro jutro!" je glasno pozdravil, ko se je približal domačim.

"Dober dan!" sta mu šaljivo odgovorila brata in smeje stopila naproti. Tudi Justina je odzdravila in ga od daleč opazovala. Šele sedaj je lahko primerjala Andrejeve fotografije z Andrejem samim. Bil je večji, kakor si ga je po sliki predstavljal. Mislija je, da je manjši in na videz bolj skromen. Tak kot je, pa je zdaleč presegal njene želje. Bil je precej visok, lepo raščeno, ne suh in ne predebel. Drobne, sivo modre oči so mu gledale izpod močnih obrvi, ki so pod visokim čelom poudarjale videz njegove močnatosti. Temno rjave lase je imel počesane nazaj. Šop las, ki mu je nehote padal na visoko čelo, pa je njegovo prikupnost še povečal. Bil je lepo zagorele polti. Zobje pa so se mu belili izza močnih ustnic.

Že sama Andrejeva pojava je vzela Justini vsako upanje, da bi mu lahko kdaj zaupala svoje skrite srčne želje.

Justina je trosila gnoj bolj na kraju njive. Bila je močne rasti, kostanjevih las, temne polti in močnih prsi. Andrej se je pogovarjal z bratoma in očetom, vendar mu je pogled nehote uhajal k njej. Vprašanja so padala vse vprek, odgovarjal je in se smejal od zadovoljstva. Potem pa je glasno vprašal, da je tudi Justina lahko slišala: "No, oče, kje ste pa našli to čedno deklet?" Justina se je sramežljivo nasmehnila in pogledala v tla. Oče je malomarno zamahnil z roko proti zahodu in dejal:

"Tam, tam zadaj nekje."

"Veš, Andrej, ta je pa od tam, kjer je vsa ravan pokonci postavljena," je šaljivo dejal mlajši brat Tone. "Doma nima kaj početi, saj veš kakšen svet je tam. Pa smo je dobili k nam."

"Imaš kaj proti?" je v šali dodal Peter.

Justini je postalo še bolj nerodno. Andrej pa je stopil do nje, da jo spravi iz zadrege. Glasno

jo je pozdravil in ji stisnil roko.

"Si že kaj jedel, Andrej?" je vprašal oče. "Justina, pojdi domov in pripravi zajtrk zanj in malico za nas."

"Kje pa naj z delom začnem?" je vprašal Andrej. "Ali naj ostanem na njivi?"

"Tu nas je dovolj. Zate imam drugo delo, ki te že težko čaka. Kmalu pridem za teboj in ti povem, kaj boš delal."

"No, deklet, pa pojdiva," je dejal Andrej in previdno stopal med gnojem, ki je bil na debelo natrosen na njivi. Justina je zasadila vile v zemljo in si obrisala roke ob predpasnik. Mimogrede si je popravila lase in odšla za Andrejem.

Sama ni vedela, kako naj začne z njim govoriti. Nerodno ji je bilo, da mora prav ona in še sama z Andrejem domov.

Tudi Andreju, ki je bil vajen govoriti s tujimi ljudmi, se je jezik nekam zataknil. Ni in ni mogel dobiti prave besede, da bi ogovoril deklet, ki ga je nenadoma nekam prevzelo.

Šele, ko sta prišla do potočka, ki se je počasi prelival čez kolovoz, je vprašal:

"Kje je pa tista deska, ki je bila včasih položena tu čez?"

"Ne vem," je dejala Justina. "Že takrat, ko sem prišla k hiši, je ni bilo več tu. Pa kaj je tebi potrebna hrva. Saj, kakor si velik, lahko prestopiš z enim samim korakom."

Res, si je dejal Andrej. Naj ne misli, da sem neroden. Da bi se skazal, je naglo zakoračil čez potoček. Vendar se je premalo odgnal. Tako je z eno nogo prestopil na drugi breg, potem pa ga je premagalo ravnotežje. Zavrtelo ga je nazaj, da je z drugo nogo udaril z vso silo v vodo. Poškropilo je na vse strani.

Postalo mu je nerodno, vendar sta se oba veselo zasmejala, čeprav je bila tudi Justina mokra po obrazu.

"Nič huđega," je vedro dejala, ko je videla, da je Andrej v zadregi. Beseda je zdaj laže stekla in Justina je bolj resno nadaljevala.

"Včasih ste menda tu napajali živino. Sedaj pa so napeljali vodo v hlev, tako, da živine ni treba več voditi ven. Lepo je pri vas, Andrej." Z umazanimi čevlji je zahredla v sredo potočka.

"Napeljali so vodo tudi v kuhinjo. Ni je treba več nositi iz potoka. Dobili so elektriko. Še marsikaj bodo preuredili sedaj, ko si ti prišel domov. Po mestih si gotovo videl mnogo stvari, ki so boljše in lepše urejene, kakor tu hribih."

"Tako je, kot praviš," je dejal Andrej. Malomarno je sedel v breg in opazoval Justino, kako si kar z roko umiva gnoj s čevljev. "Res je sedaj

